

RIJEČ UREDNIKA

Dragi čitatelji časopisa *Bosniaca*,

privilegija i zadovoljstvo nam je predstaviti novi, 28. broj časopisa Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine *Bosniaca*, koji na znanstvenim i stručnim temeljima i prepostavkama, prateći savremene intelektualne i znanstvene tokove i standarde, kontinuirano promovira informaciono-bibliotečku djelatnost, čime direktno oblikuje i unapređuje bibliotečko stanje i svijest, napose unutar bosanskohercegovačke i regionalne zajednice.

Novi broj otvaramo radosnom viješću, ujedno i podstrekom i priznanjem za uspješan rad i doprinos naučnoj zajednici. Naime, počevši s ovim brojem, *Bosniaca* je indeksirana u Scopus multidisciplinarnoj bazi sažetaka i citata. Scopus je velika, svjetska bibliografsko-bibliometrijska baza podataka i među najpriznatijim je indeksnim bazama u svijetu. Ako je mjerilo naučne vrijednosti časopisa indeksiranost u velikim bazama, onda je *Bosniaca* zasigurno časopis visokih naučnih standarda, čemu svjedoči indeksiranost, pored pomenute Scopus, u bazama Web of Science, ROAD, DOAJ, EBSCO itd.

Prvobitna i inicijalna ideja pokretanja časopisa *Bosniaca* nastala je kao reakcija na spaljivanje Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine 25/26. augusta 1992. godine. Potreba da se akademskoj, stručnoj i široj zajednici, znanstveno utemeljenim argumentima, objasne društvene reperkusije uništenja institucije od državnog i kulturno-nacionalnog značaja, zatim spaljivanja ogromnog i izuzetno vrijednog fonda i pisanih blaga te, konsekventno tome, i oslabljivanja velikog dijela bibliotečke i baštinske djelatnosti, dovela je do nastanka i profiliranja časopisa *Bosniaca*, koji će se vremenom etablirati, u skladu sa znanstvenim imperativima i standardima, ali i bosanskohercegovačkim kulturno-obrazovnim kontekstom, u informacijsko-bibliotečki časopis koji, pored toga, kao časopis institucije nacionalnog karaktera, naročitu pažnju posvećuje dokumentarnom naslijedu i baštinskim temama. Kombinirajući bibliotečka i baštinska pitanja te njegujući i afirmirajući interdisciplinarni pristup, *Bosniaca* predstavlja jedinstvenu pojavu unutar bosanskohercegovačke i regionalne znanstvene zajednice.

Časopis *Bosniaca* objavljuje teorijski i znanstveno utemeljene izvorne, pregledne i stručne članke prvenstveno iz bibliotečko-informacijske oblasti, ali i iz heritolije i informacijsko-komunikacijske znanosti te prikaze naučnih i stručnih monografskih publikacija iz pomenutih oblasti.

FOREWORD BY THE EDITOR-IN-CHIEF

Dear readers of journal *Bosniaca*,

It is our privilege and pleasure to present the new, 28th issue of the journal of the National and University Library of Bosnia and Herzegovina *Bosniaca*, which, based on scientific and professional foundations and postulates, following contemporary intellectual and scientific trends and standards, continuously promotes information and library activity, which directly shapes and improves library conditions and awareness, especially within the BH and regional community.

We open the new issue with joyful news, as well as with encouragement and recognition for successful work and contribution to the scientific community. Starting with this issue, *Bosniaca* is indexed in the Scopus, multidisciplinary abstracts and citations database. Scopus is a large, worldwide bibliographic and bibliometric database and is among the most recognized indexing databases in the world. If the measure of a journal's scientific value is its indexing in large databases, then *Bosniaca* is certainly a journal of high scientific standards, as evidenced by its indexing, in addition to the aforementioned Scopus, in the databases Web of Science, ROAD, DOAJ, EBSCO, etc.

The original and initial idea of starting the journal *Bosniaca* was born as a reaction to the burning of the National and University Library of Bosnia and Herzegovina on 25/26 of August 1992. The need to explain to the academic, professional and wider community, with scientifically based arguments, the social repercussions of the destruction of an institution of state, cultural and national importance, then the burning of a immense and extremely valuable fund and written treasure, and, consequently, the weakening of a vast part of the library and heritage activities, led to the creation and profiling of the journal *Bosniaca*, which will eventually establish itself, in accordance with scientific imperatives and standards, but also the cultural and educational context of Bosnia and Herzegovina, into an information and library journal, which, in addition, as a journal of an institution of national character, a special attention pays to documentary heritage and heritage topics. Combining library and heritage issues, and tending and affirming an interdisciplinary approach, *Bosniaca* represents a unique phenomenon within the BH and regional scientific community.

The journal *Bosniaca* publishes theoretically and scientifically based original, review and professional articles primarily from the library and informa-

U novom broju časopisa *Bosniaca* susret ćete se s dvanaest članaka podijeljenih u tri tematska bloka, te pet prikaza monografskih publikacija.

U skladu s primarnim znanstvenim opredjeljenjem časopisa, prvi tematski blok nazvan je "Bibliotečko-informacioni sistem", gdje se objavljaju članci usko vezani za informaciono-bibliotečku djelatnost. Ovaj tematski blok donosi tri stručna rada. Prvi rad unutar ovog bloka naslovjen je "Biblioteke između cenzure i prava na informaciju: uticaj na praktično poslovanje u segmentu nabavke bibliotečke građe i kreiranja fondova" te sagledava problem cenzure u određenim aspektima bibliotečkog poslovanja poput kreiranja fondova, nabavne politike i rada s korisnicima. Drugi rad, "Normativni podaci u COBISS sistemu i zašto će biti sve važniji", govori o značaju normativne kontrole i podataka, kao i o njihovoj implementaciji na primjeru COBISS sistema. Treći rad, "Analitička obrada sastavnih delova serijskih i monografskih publikacija u Narodnoj biblioteci Srbije", govori o izradi bibliografije sastavnih dijelova serijskih i monografskih publikacija u Narodnoj biblioteci Srbije.

Drugi dio, u skladu s naravi i ulogom Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH, kao osnivačem i izdavačem časopisa, ima naslov "Dokumentarno naslijede" i, u pravilu, sadrži članke koji tematiziraju dokumentarno-pisanu kulturnu povijest i naslijede te članke o biblioteci kao baštinskoj ustanovi od općeg značaja za kulturu. Ovaj tematski blok donosi četiri rada, dva pregledna naučna i dva stručna. Prvi rad unutar ovog bloka nosi naslov "Metamorfoza knjige" te predstavlja razvoj knjige od njenog nastanka do pojave nematerijalnih i neopipljivih oblika knjige. Drugi rad, "Istorija knjige i čitanja: novo transdisciplinarno polje naučnog istraživanja", daje pregled pojave i razvoja historije čitanja kao posebnog pristupa tekstu, gdje se pokazuje kako način čitanja ili pristup čitanju ili recepcija zavise od društveno-historijskog konteksta. Treći rad, "Književnokritičko razumijevanje Šantićeve 'mitske' slave uz prilog Arhivske zbirke Alekse Šantića u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine", donosi književnokritički pregled vrednovanja Šantićeve poezije uz pokušaj da se kritički sagleda nesrazmjer između Šantićeve slave i artističkih dometa njegovog pjesništva te, u drugom dijelu rada, pregled Arhiva Alekse Šantića koji baštini Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH. Četvrti rad, "Konzervatorsko-restauratorski proces orijentalnog rukopisa Aṭ-Tāriqa al-Muḥammadiyya", predstavlja konzervatorsko-restaurativni proces rađen na rukopisu na turskom jeziku, Aṭ-Tariqa Muhamma-

tion field, but also from heritology and information and communication science, as well as reviews of scientific and professional monographic publications from the aforementioned fields.

In the new issue of the journal *Bosniaca* you will find twelve articles divided into three thematic blocks, and five reviews of monographic publications.

In accordance with the primary scientific orientation of the Journal, the first thematic block is called "Library-information system", where are published articles closely related to information and library activity. This thematic block brings three professional papers. The first paper within this block is entitled "Libraries between censorship and information rights: impact on library practice in the segment of library material acquisition and creation of funds" and examines the problem of censorship in certain aspects of library operations such as the creation of funds, procurement policy and work with users. The second paper „Authority data in the COBISS system and why is its importance increasing" talks about the importance of authority control and data, as well as their implementation on the example of the COBISS system. The third paper "Subject analysis of component parts of serials and books in the National library of Serbia" talks about creating a bibliography of the component parts of serial and monographic publications in the National Library of Serbia.

The second part, in accordance with the nature and role of the National and University Library of Bosnia and Herzegovina, as the founder and publisher of the Journal, it is entitled "Documentary Heritage" and, as a rule, it contains articles on documentary written cultural history and heritage, as well as articles on the library as a heritage institution of general cultural significance. This thematic block brings four papers, two review and two professional papers. The first paper within this block is entitled "Metamorphosis of the book" and represents the development of the book from its origin to the emersion of immaterial and intangible forms of the book. The second paper "History of book and reading: a new transdisciplinary field of scientific research" gives an overview of the emersion and development of the history of reading as a special approach to the text, where it is shown how the way of reading or the approach to reading or the reception depend on the socio-historical context. The third paper "Literary critical understanding of Šantić's 'mythical' fame with a contribution to the review of the

diyya, koji se nalazi u biblioteci tekije Mesudija u Kaćunima (BiH).

Treći tematski blok, naslova "Informacije i servisi u novom tehnološkom okruženju", u pravilu, sadrži radove koji razumijevaju bibliotečko-informacionu djelatnost kao uslužnu djelatnost dominantno iz perspektive tehnološkog razvoja i implementacije novih tehnologija kao imperativ savremenog tehnokratskog doba. Ovaj tematski blok donosi najveći broj radova, ukupno pet, od čega su tri pregledna naučna i dva stručna rada. Prvi rad unutar ovog bloka, pod naslovom "Uloga metapodataka u prezentaciji turbeta u digitalnom okruženju", govori o mogućnostima korištenja metapodataka u prezentaciji turbeta kao specifičnih objekata kulturnog nasljeđa te primjeni platforme Omeka Classic za publiciranje ovakvih sadržaja. Drugi rad, "Spomenice Sveučilišta u Zagrebu u digitalnom okružuju", donosi povijesni slijed objave spomenica Sveučilišta u Zagrebu od 1875. do 2019. godine, analizirajući njihov sadržaj i značaj za povijest, kulturu i znanost, ukazujući na prednost digitalnog okruženja u prezentaciji građe. Treći rad, "Uloga visokoškolskih knjižničara pri pružanju pomoći doktorandima u procesu traženja informacija", daje pregled uloge visokoškolskih biblioteka u doktorskom istraživačkom procesu, što može biti proces od obostrane koristi kako za doktorate tako i za biblioteke u smislu rada, organiziranja i nuđenja usluga. Četvrti rad, "Uredništvo društvenih mreža Zagrebačkog knjižničarskog društva", daje prikaz rada Uredništva društvenih mreža Zagrebačkog knjižničarskog društva, analizirajući njegov doprinos, funkcionalnost, prednosti, ali i nedostatke. Peti rad, "Uloga Sveučilišne knjižnice Rijeka u promicanju otvorene znanosti", govori o važnosti otvorene znanosti za društveno-naučno okruženje te ulozi Sveučilišne knjižnice Rijeka u promociji otvorene znanosti dajući pregled cjelokupnih aktivnosti ove institucije u realiziranju pomenutog koncepta.

Kao i u prethodnim, i u novom broju, na kraju donosimo prikaze recentnih monografskih publikacija koje su tematski zanimljive i komplementarne interesima časopisa. U ovom broju donosimo autorske prikaze pet knjiga: *Poljičke isprave II. Iz Zbirke Aleksandra Poljanića* priređivača Medmeda Kardaša, *O stanovnicima biblioteke: šta, zašto i kako čitati* priređivača Đorđa Pisareva, *A History of Ottoman Libraries* autora İsmaila E. Erünsala, *Bibliografski doprinos naučno-istraživačkom radu* priređivačice Narcise Puljek-Bubrić te *Javne politike kulture: Kulturna baština i kulturni turizam* autora Esada Delibašića i Mirze Džananovića.

"Archive collection of Alekse Šantić in the National and University Library of Bosnia and Herzegovina" gives a literary-critical review of the evaluation of Šantić's poetry with an attempt to critically assess the disproportion between Šantić's fame and the artistic reach of his poetry, and, in the second part of the paper, an overview of the Archive of Alekse Šantić, which keeps the National and University Library of B&H. The fourth paper "Conservation-restoration treatment of oriental manuscripts At-Tāriqa al-Muḥammadiyya" presents the conservation-restoration process carried out on the manuscript in the Turkish language, At-Tāriqa al-Muḥammadiyya, which is located in the library of the Mesudija tekke in Kaćuni (B&H).

The third thematic block titled "Information and Services in the New Technological Environment", as a rule, it contains papers that understand the library and information activity as a service activity dominantly from the perspective of technological development and implementation of new technologies as an imperative of the modern technocratic age. This thematic block brings the largest number of papers, a total of five, of which three are review papers and two professional papers. The first paper within this block is entitled "The role of metadata in the presentation of türbe in digital environment" and talks about the possibilities of using metadata in the presentation of türbes as specific objects of cultural heritage, and the application of the Omeka Classic platform for publishing such content. The second paper "Monuments of the University of Zagreb in a digital environment" presents the historical sequence of publication of the monuments of the University of Zagreb from 1875 to 2019, analyzing their content and significance for history, culture and science, pointing out the advantage of the digital environment in the presentation of materials. The third paper "The Role of Academic Librarians in Providing Assistance to Postgraduate Students in the Information-Seeking Process" provides an overview of the role of higher education libraries in the doctoral research process, which can be a mutually beneficial process for both doctoral students and libraries in terms of work, organization and offering services. The fourth paper "Zagreb Library Association social media Editorial Board" provides an overview of the work of the Social media Editorial Board of the Zagreb Library Association, analyzing its contribution, functionality, advantages, and disadvantages. The fifth paper "The role of the University of Rijeka Library in the promotion of open science" talks about the importance of open science

Nadamo se da će i novi broj odgovoriti na vaše intelektualne zahtjeve i interes te obogatiti vaše znanje i iskustvo. Želimo vam ugodno i korisno čitanje.

Glavni i odgovorni urednik
Dr. Ismet Ovčina

for the socio-scientific environment and the role of the Rijeka University Library in the promotion of open science, giving an overview of the entire activities of this institution in realizing the mentioned concept.

As in the previous issue, and in the new issue, at the end, we present reviews of recent monographic publications that are thematically interesting and complementary to the interests of the Journal. In this issue, we present the authors' reviews of five books: *Poljičke isprave II. Iz Zbirke Aleksandra Poljanića* (Poljica Documents II. From the Collection of Aleksandar Poljanić) edited by Mehmed Kardaš, *O stanovnicima biblioteke: šta, zašto i kako čitati* (About Library Residents: What, Why and How to Read) edited by Đorđe Pisarev, *A History of Ottoman Libraries* by İsmail E. Erünsal, *Bibliografski doprinos naučno-istraživačkom radu* (Bibliographic Contribution to Scientific Research Work) edited by Narcisa Puljek-Bubrić and *Javne politike kulture: Kulturna baština i kulturni turizam* (Public Policies Of Culture: Cultural Heritage And Cultural Tourism) by Esad Delibašić and Mirza Džananović.

We hope that the new issue will respond to your intellectual demands and interests and enrich your knowledge and experience. We wish you a pleasant and useful reading.

Ismet Ovčina, PhD
Editor-in-Chief